

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Університет Фірат

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРІЯ, СЬОГОДЕННЯ, МАЙБУТНЄ

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції**

(Київ, 17 квітня 2025 року)

Київ 2025

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Університет Фірат**

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬСТВА:
ІСТОРІЯ, СЬОГОДЕННЯ, МАЙБУТНЄ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ОНЛАЙН-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 17 квітня 2025 року)

Київ 2025

УДК 316.3:[93/94+001.18
Ф 94

Фундаментальні та прикладні проблеми суспільства:
Ф 94 історія, сьогодення, майбутнє [Електронний ресурс] : тези доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 квіт. 2025 р.) / відп. ред. А. Кравченко. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2025. – 365 с. – Укр. та інозем. мовами.

ISBN 978-966-918-190-9

DOI: 10.31617/k.knute.2025-04-17

У тезах доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції «Фундаментальні та прикладні проблеми суспільства: історія, сьогодення, майбутнє» висвітлено актуальні фундаментальні і прикладні проблеми розвитку сучасного суспільства, здійснено критичну аналітику світових політичних, соціально-економічних та культурних трендів. Розглянуто перспективи формування інформаційно-цифрової реальності та її вплив на логіку і траєкторії змін глобальних та локально-національних параметрів суспільства. Видання призначене на наукових працівників у сфері філософії, політології, соціології, педагогіки, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 316.3:[93/94+001.18

Редакційна колегія: А. Кравченко (відп. ред.), д-р філос. наук, доц., завідувач кафедри філософії, соціології та політології; Н. Крохмаль, канд. філос. наук, доц.; М. Ліпін, д-р філос. наук, доц.

Відповідальний за випуск М. Ліпін, д-р філос. наук, доц.

ISBN 978-966-918-190-9

© Державний торговельно-економічний університет, 2025

Ця робота ліцензується відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License.

ВОЗНЯК СТЕПАН СПІВВІДНОШЕННЯ МИСЛЕННЯ І БУТТЯ ЯК ЕКСПОЗИЦІЯ ПРАКТИК ЛЮДСЬКОГО ІСНУВАННЯ.....	212
ПОСТОЙ ОЛЕНА ГОРПИНИЧ ОЛЬГА ЦИФРОВА ЕТИКА ТА ВИКЛИКИ КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ В ІТ-РЕКРУТИНГУ	214
РАЗІЦЬКИЙ ВІТАЛІЙ МІСЦЕ ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА У БЛОГЕРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	217
БУРКОВСЬКИЙ МАКСИМ ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РЕСУРСУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	220
TERESHCHENKO OKSANA CHALLENGES OF CONTEMPORARY MIGRATION POLICY	223
ШЕВЦОВ ВІКТОР КРИЛОВА СВІТЛАНА ОНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ФЕНОМЕНУ ГУМАНІЗМУ У СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	227
ПИРОГОВ КИРИЛО ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СОМВАТ FOOTAGE ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	230
ПАРХОМЕНКО ЮРІЙ МОРОЗОВ АНДРІЙ ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ РИЗИКИ ТРАНСГУМАНІЗМУ	233
ПРОЦЕНКО ОЛЕКСІЙ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ЗАГРОЗИ ЖИТТЮ МОЛОДІ.....	236
ГУБИЦЬКИЙ ЛЮБОМИР МЕЛЬНИК ГАННА СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ТА ПАРТНЕРІВ У СФЕРІ ОБОРОННО- ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ (2022–2025 РОКИ)	239

кількість переглядів, поставлених вподобань, коментарів та наявність підписників. Щоб привернути увагу публіки та отримати від неї зворотній зв'язок автори блогів беруть на озброєння риторичні прийоми і принципи взаємодії з публікою. Саме тому середньостатистичний процес підготовки та запису кожного випуску відео блогу співзвучний з аналогічною діяльністю оратора і відповідає п'ятьом розділам класичної риторики: інвенції, диспозиції, елокуції, меморії та акції.

Список використаних джерел

1. Короленко Є. О., Швець І. Г. Ораторське мистецтво та його роль в івент-сфері. *Культура і сучасність : альманах*. 2020. № 2. С. 186-189.
2. Rossette-Crake F. «The new oratory»: Public speaking practice in the digital, neoliberal age. *Discourse Studies*. 2020. Volume 22. Issue 5. P. 539–552
3. Valiene R., Čiužauskaitė I. Transformations of classical rhetoric in modern public discourse. *Contemporary Research on Organization Management and Administration*. 2019. Vol. 7 (1). P. 6-17.

БУРКОВСЬКИЙ Максим,
канд. філос. наук, викладач циклової комісії
економіки, управління та адміністрування
ВСП «Харківський торговельно-
економічний фаховий коледж
Державного торговельно-
економічного університету», Україна

ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РЕСУРСУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Прибічники глобалізації акцентують увагу на тому, що сучасне суспільство – суспільство знання та інформації, в якому істотно зросло значення цінностей інтелекту. Його роль обумовлена низкою виробничо-технологічних факторів, зокрема, інтенсифікацією технологічних процесів виробництва, ускладненням структури й змісту праці, зростанням об'єму та швидкості інформаційно-обмінних процесів у суспільстві. Це призводить до зростання ролі інтелекту

особистості, колективу, суспільства в цілому, до розширення спектру розв'язання проблем, до необхідності створення нових інтелектуальних ресурсів, носіями яких є окрема особистість та суспільство. Звідси ознаки конкурентної боротьби розвинених держав за переважне володіння інтелектуально обдарованими людьми – потенційними носіями нового знання. Мета цієї боротьби – виживання й процвітання у світі, що неухильно швидко змінюється.

Проблема співвідношення в людині раціонального та ірраціонального – традиційно одна з центральних проблем філософської антропології. Людину вирізняє наявність логосу, розуму, свідомості, завдяки якій вона не тільки відображає, узагальнює та пізнає навколишній світ, але й усвідомлює, передбачає, планує, реалізує свої ідеальні цілі, завдання та плани. Тому стрімкий розвиток світової спільноти у XXI ст. неодмінно супроводжується інтелектуалізацією всіх областей людської діяльності, коли знання, інформація і творчий потенціал людини стають провідними факторами прогресу.

Питання про природу інтелекту займає ключове місце в сучасній інтеграції знання про людину та суспільство. Існують різноматні підходи до розуміння інтелекту. Сам термін «інтелект» походить з латини й означає давньогрецьке поняття «нус» (розум) і за своїм змістом тотожний йому. Кантом [1] ці терміни вживані для позначення здатності формування метафізичних ідей. Так, у філософії інтелект розглядається як самостійна духовна сутність, здатність синтезувати нові ідеї, адекватно реагувати на навколишнє середовище; освітній рівень людини, її здатність обирати найбільш раціональні рішення; потреба в сучасних дослідженнях Всесвіту.

Тлумачення інтелекту з плином часу зазнавали змін. Найбільш відома сучасна концепція, яка розглядає інтелект як особливу форму організації індивідуального ментального досвіду. Встановлена значуща залежність інтелекту від генетичних, соціально-економічних факторів (дохід і структура сім'ї, соціальне становище, професія, рівень освіти). Виявлено, що людина, чий інтелект формується в умовах міського життя, виграє у здібностях логічно міркувати, категоріально формулювати, класифікувати великі обсяги складної інформації тощо. Так, людські інтелектуальні можливості не тільки породжуються культурним контекстом, а й обмежуються ним.

Розумна людина – це людина, що вміє критично мислити, виносити власні судження про речі, про людей, події, факти. Для людини з низьким показником розуму процеси надбання, зберігання та адекватного відтворення інформації видаються важкими. Але очевидно також і те, що розум полягає не тільки у здатності набувати

інформацію і володіти нею, але і активно нею користуватися для вирішення різноманітних завдань. До того ж по-справжньому розумною вважають людину, здатну нівелювати проблеми, алгоритм розв'язання яких їй заздалегідь невідомий. Тобто інтелектуальні особливості особистості проявляються досить чітко в тому, як діє людина в проблемній ситуації, наскільки вона може задіяти механізм адаптації до свого оточення та зовнішнього середовища.

На сучасному етапі історичного розвитку у зв'язку з колосальним прискоренням процесів змін в макро- і мікросередовищі людині необхідна здатність швидкої адаптації до прискорених темпів життя, зростаючого повсякчас обсягу інформації, яку потрібно вміти отримувати, переробляти і використовувати; до підвищених емоційних навантажень, як позитивних, так і негативних.

Успішна адаптація в сучасному світі, що швидкоплинно змінюється, відбувається завдяки соціальному інтелекту. Адаптацію слід розуміти як процес формування людиною індивідуальних стратегій самоактуалізації в середовищі нестабільності. Здатність діяти в напрямку до бажаних цілей – лівова частка у визначенні інтелекту. Головне для людини – сам процес її розвитку, що розуміється як особистісне зростання, як кількісне накопичення притаманних їй на будь-якій стадії життя якостей.

На думку відомого футуролога Е. Тоффлера, на місце наймасовішого класу ХХ ст. – пролетаріату впевнено та швидко йде новий клас «людей знання» – «когнітаріат» [2]. Поява цього класу є природною, оскільки ключовим ресурсом «суспільства знань» є людський інтелектуальний, а не характерний для індустріального суспільства фізичний капітал та природні ресурси. На перший план виходять пріоритетні для нинішнього часу особисті якості «людини знання» – творчість у різноманітних видах її діяльності та її основа – інтелект.

Відтак, в сучасному світі виникають новий інтелектуальний соціальний простір і явище нового інтелекту, який, може бути, ще не отримав свого точного визначення, але його особливості вже мають свій вияв. До цього можуть бути віднесені такі явища, як, наприклад, «люди індиго», «люди світу». В якості нового соціального явища виникло покоління фахівців із декількома вищими освітами. Відбувається стирання граней між технічною та гуманітарною освітою. Нові інформаційні технології активно впроваджуються в систему соціального гуманітарного знання. Формується новий тип сучасного мислення здатного долати міжнауковий умовний поділ знання та мислити ширше, більш системно й на складнішому логічному рівні.

Маємо усвідомити, що час висуває, передусім, до інтелектуального потенціалу особистості жорсткі вимоги, пов'язані нині з необхідністю отримання та наявності знань високого рівня. Сучасна інтелектуальна епоха відрізняється від усіх попередніх тим важливим фактом, що інтелект визнаний особливим ресурсом, набагато важливішим і ціннішим у порівнянні з природно-сировинними запасами. Важливим є розуміння тієї істини, що знання – головний неодмінний базис для успішної інтеграції у глобальний світовий простір. Сьогоднішньому рівню розвитку науки і техніки має відповідати інтелектуальний рівень людей, поширення новітніх технологій та форм виробничої організації, що, з одного боку, забезпечують високий матеріальний статус людини, а з іншого – вимагають від неї наукових знань, які мобілізували б її творчу ініціативу та інтелектуальні здібності.

Список використаних джерел

1. Кант І. Критика чистого розуму; пер. з нім. та приміт. І. Бурковського. К.: Юніверс, 2000. 504 с.
2. Toffler Alvin. Power Shift: Knowledge, Wealth, and Violence at the Edge of the 21st Century. Bantam, 1991. 640 p.

TERESHCHENKO Oksana,
Scientific and Research Institute
of Ukrainian Studies,
branch, Athens, Greece

CHALLENGES OF CONTEMPORARY MIGRATION POLICY

Migration processes are becoming increasingly global in scale, posing serious challenges worldwide. Take, for example, the events of recent weeks, which have heightened tensions across the globe. Political games, wars, economic, sociocultural, and environmental factors contribute to the growing number of migrants and refugees, particularly mass migration, as people seek safe living conditions for themselves and their families. This necessitates the development of effective mechanisms for migration regulation. In this context, the philosophical reflection on migration policy becomes essential for understanding its ethical, legal, and cultural dimensions.